

Sygn. akt:

II Ka 120/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSO Jerzy Pałka

Sędziowie: SO Marek Konrad

SO Wiesław Oryl (spr.)

Protokolant Luiza Ustaszewska - Sęk

przy udziale

Prokuratora Ewy Budzińskiej

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2014 r.

sprawy R. D.

oskarżonego z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce

z dnia 9 stycznia 2014 r. sygn. akt II K 726/13

Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, iż z opisu przypisanego czynu eliminuje sformułowanie "za przestępstwo określone w art. 178a § 1 kk przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce sygn. VII K 60/08 i VII K 1172/07 i".

Orzeczoną karę pozbawienia wolności łagodzi do roku.

W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 /sto osiemdziesiąt/ złotych tytułem opłaty za obie instancje oraz obciąża go wydatkami za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 120/14

UZASADNIENIE

R. D. został oskarżony o to, że w dniu 6 czerwca 2013 r. ok. godz. 18.20 w miejscowości D., gmina C., będąc wcześniej prawomocnie skazany za przestępstwo określone w art. 178 a § 1 k.k. przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce, sygn. akt II K 465/11, VII K 60/08 i VII K 1172/07 jak również znajdując się w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, orzeczonego sprawie sygn. akt. II K 465/11, kierował samochodem marki V. (...) nr rej. (...) po drodze publicznej, będąc w stanie nietrzeźwości tj. I- 0.80 mg/l, II- 0,85 mg/l, III- 0,92 mg/

I zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czyn ten popełnił w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne,

tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 9 stycznia 2014 r. oskarżonego R. D. uznał za winnego tego, że w dniu 6 czerwca 2013 r. ok. godz. 18.20 w miejscowości D., gm. C., będąc wcześniej prawomocnie skazany za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce, sygn. akt II K 465/11, VII K 60/08 i VII K 1172/07, jak również znajdując się w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, orzeczonego sprawie sygn. akt. II K 465/11, kierował samochodem m-ki V. (...) nr rej. (...) po drodze publicznej, będąc w stanie nietrzeźwości tj. I- 0,80 mg/l, II- 0,85 mg/l, III- 0,92 mg/l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czyn ten popełnił w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne i za to na podstawie art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. skazał go i na podstawie art. 178a § 4 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 lat.

Na podstawie art. 50 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie jego treści na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy C. na okres 1 (jednego) miesiąca.

Ponadto zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w wysokości 410 (czterystu dziesięciu) złotych, w tym opłatę w wysokości 300 (trzystu) złotych.

Powyższy wyrok na podstawie art. 444 k.p.k. i 425 § 1 k.p.k. w części dotyczącej orzeczenia o karze apelacją zaskarżył oskarżony.

Na mocy art. 438 pkt. 4 k.p.k. zarzucił wyrokowi rażącą surowość orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Oskarżony wniósł o zmianę wyroku poprzez znaczne złagodzenie kary pozbawienia wolności i orzeczenie jej z warunkowym zawieszeniem wykonania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego w części dotyczącej warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności okazała się niezasadna, aczkolwiek jej wniesienie spowodowało złagodzenie orzeczonej kary i zmianę opisu czynu przypisanego oskarżonemu.

W pierwszym rzędzie Sąd Okręgowy odniesie się do opisu czynu przypisanego oskarżonemu. Aczkolwiek opis ten nie miał wpływu na kwalifikację prawną, jednakże jeżeli doszło do niezasadnego przypisania R. D. zdarzeń zaistniałych w przeszłości, które zgodnie z prawem uległy zatarciu, to oczywiste jest, że z opisu czynu należało wyeliminować skazania które uległy zatarciu z mocy prawa. Dotyczy to skazań orzeczonych przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce w sprawach VII K 60/08 i VII k 1172/07. Zauważyć należy, że wyrok Sądu Rejonowego z dnia 5 marca 2008 r., sygn. akt VII K 60/08 uprawomocnił się w dniu 13 marca 2008 r., a R. D. skazany został jego mocą na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat, z orzeczeniem środków karnych zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat, świadczenia pieniężnego w kwocie 100 złotych oraz podania wyroku do publicznej wiadomości. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 31 marca 2008 r., sygn. akt VII K 1172/07, który uprawomocnił się 8 kwietnia 2008 r. wymierzono oskarżonemu R. D. karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie zawieszono na okres 2 lat, karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych oraz orzeczono środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, z wyłączeniem kat. T, na okres 2 lat, świadczenie pieniężne w wysokości 50 złotych, jak również podanie wyroku do publicznej wiadomości. Zasady zatarcia skazania w przedmiotowych sprawach reguluje art. 76 §1 i 2 k.k., zgodnie z którym skazanie ulega zatarciu z mocy

prawa z upływem 6 miesięcy od zakończenia okresu próby. Jeżeli wobec skazanego orzeczono grzywnę lub środek karny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed ich wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem ich wykonania, nie dotyczy to środka karnego wymienionego w art. 39 pkt. 5 (obowiązku naprawienia szkody).

Jak wynika z danych o karalności oskarżonego (k. 33), jak też akt sprawy VII K 60/08, 3- letni okres próby, na który zawieszono oskarżonemu wykonanie kary 7 miesięcy pozbawienia wolności upłynął 13 marca 2011 r., natomiast orzeczony zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym upłynął 12 marca 2010r. Wymagany przez art. 76 §1 i 2 k.k. okres potrzebny do zatarcia skazania upłynął więc 12 września 2011 r.

Odnosząc się natomiast do skazania wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostrołęce, sygn. akt VII K 1172/07 stwierdzić należy, że 2- letni okres próby, na który zawieszono oskarżonemu wykonanie kary 5 miesięcy pozbawienia wolności upłynął 8 kwietnia 2010 r., orzeczony zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym upłynął 1 grudnia 2009 r., świadczenie pieniężne w wysokości 50 zł. uiszczono zostało przez oskarżonego 21 maja 2008 r., natomiast grzywnę oskarżony uiszczył 16 maja 2008 r. Wobec powyższego do zatarcia skazania doszło 8 października 2010 r.

W tych okolicznościach stwierdzić należy, że w momencie wydawania zaskarżonego wyroku powyższe skazania zatarły się i nie mogły być brane pod uwagę przy procedowaniu przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce w sprawie II K 726/13. Zważyć bowiem należy, że zgodnie z art. 106 k.k. z chwilą zatarcia skazania uważa się je za niebyłe, a wpis o skazaniu usuwa się z rejestru skazanych. W świetle prawa orzeczenie obejmujące skazanie, które wobec upływu próby i dalszych 6 miesięcy uległo zatarciu nie może być wzięte pod uwagę. Ponadto zasada wyrażona w przepisie art. 108 k.k. nie rozciąga się na skazanie z warunkowym zawieszeniem wykonania kary, gdyż przepis art. 76 § 1 k.k. jest przepisem szczególnym w stosunku do ogólnych rozwiązań zawartych w rozdziale XII Kodeksu karnego. Jeżeli więc w okresie wskazanym w art. 76 § 1 k.k. nie dojdzie do zarządzenia kary, to nawet popełnienie w okresie próby nowego przestępstwa pozostanie bez wpływu na zatarcie skazania, stosownie do treści art. 76 § 1 i 2 k.k.

Sąd Okręgowy dostrzegając zatarcie powyższych skazań, w momencie orzekania przez Sąd meriti, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że z opisu przypisanego oskarżonemu czynu wyeliminował sformułowanie „za przestępstwo określone w art. 178 a § 1 kk przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce sygn. VII K 60/08 i VII K 1172/07 i”. Konsekwencją powyższego stało się złagodzenie orzeczonej, wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności do 1 roku, tym nie mniej Sąd odwoławczy nie uwzględnił wniosku R. D. o warunkowe zawieszenie jej wykonania.

Zarzut rażącej niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnieść wówczas, gdy kara, jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy - innymi słowy, gdy jest w społecznym odczuciu karą niesprawiedliwą. Ponieważ w treści art. 438 pkt 4 k.p.k. mowa jest o niewspółmierności rażącej, uznać należy, że chodzi tu o dysproporcję znaczną, bijącą wręcz w oczy, a nie o ewentualne drobne różnice w ocenach Sądu pierwszej i drugiej instancji.

Stwierdzić należy, że w sprawie niniejszej o rażącej niewspółmierności kary pozbawienia wolności wymierzonej R. D. nie może być mowy. Zdaniem Sądu Okręgowego kara roku bezwzględnie pozbawienia wolności jest karą w pełni uzasadnioną i stanowi niezbędną dolegliwość dla oskarżonego.

Sąd Okręgowy, analizując okoliczności przedmiotowe i podmiotowe czynu przypisanego oskarżonemu zaskarżonym wyrokiem nie znalazł podstaw do uznania, że tak ukształtowana wobec niego kara jest rażąco niewspółmierna w sensie jej rażącej surowości. W ocenie Sądu orzeczona kara pozbawienia wolności jest współmierna do stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu. Sąd Rejonowy wnikliwie i przekonująco uzasadnił swoje stanowisko w zakresie wymiaru kary zasadniczej. Przy wymiarze rodzaju kary rozważył zarówno okoliczności obciążające jak i łagodzące. Argumenty podniesione przez skarżącego w skardze apelacyjnej, że jest ojcem małoletnich dzieci, a jedno z nich jest chore, że żona jest w ciąży, że posiada gospodarstwo, nie stanowią dostatecznej podstawy do formułowania pozytywnej prognozy wymaganej dla zastosowania dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary. Podkreślenia wymaga to, że w tamtym czasie oskarżony

posiadał małe dzieci i gospodarstwo rolne, a mimo to, okoliczności te nie powstrzymały go od popełnienia kolejnego przestępstwa. W ocenie Sądu Okręgowego oskarżony, jako osoba dorosła, siadając za kierownicę pojazdu w stanie nietrzeźwości, wcześniej na mocy orzeczenia sądu pozbawiona uprawnień do kierowania pojazdami, winien liczyć się z konsekwencjami jakie mogą go spotkać za tego typu zachowanie. Oskarżony bowiem wcześniej był karany za tego typu przestępstwo, a orzeczona kara bezwzględnego pozbawienia wolności nie odniosła zakładanych skutków. Zatem orzeczenie wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, przy uprzedniej karalności, byłoby, w ocenie Sądu odwoławczego, niesprawiedliwe społecznie i wręcz łagodne. Podkreślić należy, że oskarżony, jako osoba świadoma, powinien liczyć się z tym, że w przypadku ujawnienia faktu prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości i wbrew orzeczonemu zakazowi, będzie musiał ponieść jeszcze dotkliwsze skutki. Z dotychczasowego zachowania się oskarżonego wynika, że jest on osobą wybitnie niepoprawną. Wcześniejsze skazanie nie odniosło żadnego skutku. Zatem tylko bezwzględna kara pozbawienia wolności, w ocenie Sądu Okręgowego, winna odnieść skutek w postaci przestrzegania przez oskarżonego w przyszłości porządku prawnego. Wszystkie te przesłanki dają taką wypadkową, która przyłożona do skali ustawowego zagrożenia za przypisany czyn wskazuje, że kara roku pozbawienia wolności jest uzasadniona i sprawiedliwą odpłatą za popełnione przestępstwo, która spełni swoją rolę w zakresie prewencji indywidualnej i ogólnej w pozytywnym tego słowa znaczeniu. Podkreślenia bowiem wymaga to, że ze względu na społeczne oddziaływanie kary zachodzi potrzeba wymierzenia takich kar, które odpowiadają społecznemu poczuciu sprawiedliwości, dają gwarancję skutecznego zwalczania przestępczości, tworzą atmosferę zaufania do obowiązującego systemu prawnego i potępienia, a nie współczucia dla ludzi, którzy łamią prawo.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że karą uwzględniającą we właściwej proporcji wszystkie dyrektywy wymiaru kary, jest kara roku pozbawienia wolności dlatego też nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji w zakresie warunkowego zawieszenia jej wykonania

Orzeczenie o kosztach sądowych wydano w oparciu o treść art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ustawy o opłatach w sprawach karnych.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.